

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS- PRIJS
Koor de Stad... f 12.
Binnen per post... n 14.

DICERE VEROM OUD VEIAT
Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIE
15 cents de regel.
behalve 35 cents regel

HET TWEEGEVECHT

Wij hebben in ons laatst voorgaande nummer eenige aanmerkingen gemaakt over de verderfelijke strekking, welke bij het ministerie van oorlog bestaat, om tweegechten aan te behoeden. Wij hopen, dat deze niet zonder werkkraft zullen zijn, en dat invloedhebbende mannen zich de zaak zullen aantrekken, om in het belang der zedelijkheid en openbare orde, van dat departement eene hervorming te doen uitgaan, en omgekeerden zin. De militaire attributen behooren de tweegechten te gen te gaan.

Maar ook het ministerie van justitie kan hier zeer nuttig werken.

Er doet zich hier de vraag op, of door het vigerend strafwetboek voorzien is, in de misdaad van het tweegevecht?

De zaak mag minstens als twijfelachtig beschouwd worden. Het is hier de plaats niet, om dat vraagpunt te onderzoeken. Dit zoude ons te ver leiden. Men kan hetzelfde overigens zien opgehelderd door ADOLPHE CHAUVÉAU in zijne *théorie du code pénal*, tom. III. 1e. part. editie van Brussel.

Het zij genog hier aan te stippen, dat de Fransche jurisprudentie gedurende eene lange reeks van jaren gemeend heeft, dat in het strafwetboek door den wetgever niet aan het duél gedacht was. Berst 27 jaren na de afkondiging der wet is men op het tegenovergesteld denkbeeld gekomen, en welke door het wel sprekend requisitor van den prokureur-generaal DUPIN. Het hof van Cassatie heeft sinds in dien zijnzine arresten uitgesproken.

De militaire krijgsraden, hier te lande weten niet waaraan zij zich houden zullen.

gevoelen de groote onzedelijkheid en het anti-maatschappelijke van het duél, maar vinden de strafbepalingen der wet, of te gestreng of niet toepasselijk, tasten in het ministerie rond om spreken vonnissen uit, die regstreeks strijden met derzelve *deklaraties*.

Het ware dus wenschelijk, dat de wetgeving expresselijk het tweegevecht behandelde.

Maar toe hoort nog eene andere reden, in de veronderstelling ook, dat het duél

duidelijk als moord onder de strafbepalingen ware opgenomen, dan ook zoude de heftiging van zulk eene bepaling wenschelijk zijn. Zij is te gestreng voor de begrippen der eeuw; dat is onuitvoerbaar.

Raadplegen wij de beginselen der godsdienst en der zedelijkheid, dan deelt het duél in de misdaad van moord en zelfmoord. In zooverre is het dubbel strafschuldig.

Maar dewijl de begrippen van onzen tijd in strijd zijn met de eeuwige regelen der zedelijkheid, zoo verkeert de wetgevende macht in de noodzakelijkheid, om hare strafbepalingen daarnaar te wijzigen, wil zij niet dat hare wetgeving te streng bevonden worde, want in dit geval zal de wet zelden uitvoering kunnen erlangen.

Wij zeiden in ons vorig nummer, dat het tweegevecht niet in onze zeden is overgeplant. Het is van den anderen kant niet minder waar, dat de doodslag uit een duél gevolgd, door niemand met eenen anderen moorddadigen aanslag zal worden gelijk gesteld. Men spreke daarover de doodstraf uit, en men zal ondervinden, dat begenadiging in ieder geval gebiedend gevorderd zal worden. Wat beduidt eene strafbepaling, waarvan men bij iedere toepassing gratie zal moeten verlenen?

Het is dus noodzakelijk, dat eene wet worde voorgedragen op het tweegevecht; vooreerst om de onzekerheid weg te nemen, waarin men verkeert omtrent dezelfs strafbaarheid; ten tweede om de strafbepalingen te brengen in verhouding tot de denkbeelden van den tijd.

Zoo zal men in staat gesteld worden het duél, als strafbaar, ernstig te weren, en niet meer voorzover toepassing niet zal behoeven te deinzen.

HALLE

Volgens een Duitsch blad zou de H. Vader in het konistorie van 22 juli gehandeld hebben over de ontstane geschillen tusschen den H. Stoel en de gouvernemen ten van Madrid en Lissabon, als ook over den toestand der Katholijke missie in de Vereenigde Staten. Z. H. zou ook voorgesteld hebben om in de negar plantaadjen der Amerikane Staten missieën te vestigen. Deze bewering behoeft bevestiging.

De koning van Bejezen is den 3 de van het zijn gevolg te Rome aangekomen.

Eene geadelste familie, uit eene vermaarde en vier kinderen bestaande, heeft, uit handen van den kardinaal Spada, den H. Stoep ontkegen. (Storie di Roma)

RUSLAND

Bij ukase van 27. Julij heeft de keizer eene algemeene ligting in de westelijke provincien des rijks bevolen, van vijf man op de duizend. Zij zal den 1. november aanstaande beginnen en den 1. januarij 1845 voltooid moeten zijn.

Een duitsch dagblad beweert dat er op nieuw sprake is van eene toenadering tusschen ons kabinet en dat der Tuilerien. Dit gerucht hetwelk de Duitsche bladen op gezette tijden verspreiden, is nooit onwaarschijnlijker voorgekomen dan op dit oogenblik. Inimmers, alles duidt aan, dat indien Rusland eene toenadering met eenige groote mogendheid zoekt, dit niet zal wezen met Frankrijk, maar wel met Engeland.

EGYPTE

Van de zijde der Fransche regering is den 12 Augustus de volgende verklaring openbaar gemaakt:

Z. H. de onderkoning heeft plotseling en onverwacht Alexandrie verlaten, verklaarnde, dat hij voor altijd van Egypte en van de regeringszaken afstand deed, en dat hij te Mekka in afzondering leven ging. Ibrahim bevindt zich te Alexandria. De stad is rustig.

Ofschoon Egypte thans met Turkije in vrede is, is de afstand van Mehemed-Ali niettemin eene zeer gewigtige gebeurtenis. Zijn zoon Ibrahim heeft herhaalde malen bewezen van dapperheid en krijgskundige bekwaamheid gegeven, doch of hij ook de kunst van regeren verstaat is tot nog toe onbekant, want tot heden heeft hij geen andere kans gehad, zeer ondergeschikt te zijn, en mogelijk dat hij, dank zij de onderkoning genomenne schikkingen, in Egypte geene hinderpalen vindt; maar daarentegen is het bijna zeker, dat de Turksche regering welke nooit geheel en al van hare aanspraken op Egypte heeft afgezien, trachten zal, ze te doen terugkomen. In een woord, indien de oude onder-koning niet van zijn zoo plotseling genomen besluit terugkomt, zal de Oostersche kwestie weldra een nieuw tijdperk intreden.

Ieder weet dat Mehemed-Ali aan zichzelf een schitterend fortuin te danken heeft. Hij is te Kavala in 1769 geboren, en bij zijn vader, Reeds vroeg onderkoning van Kavala, die hem deed opvoeden. Hij begon zijnen loopbaan met de tabakhandel, en ontstreeks het jaar 1800 werd hij benoemd tot pacha van twee paardensparten in Egypte en in 1806 tot de waard van den eerlijken pacha verheven; doch Engeland had hem op hetzelfde oogenblik uit die waard onttrokken. Het volgende jaar gelukte het Mehemed-Ali de stad Alexandrie te overnemen, en het is van zijn onder-koningschap dagteekent.

Gadrecht de 37-jarige vader van hien med. Hij was hij steeds gelukkig in zijne ondernemingen. Doch men behoort op te merken dat hij voor geen enkel middel toegedigd is, om tot zijn doel te geraken. Hij hield, die hem opvoegt, zijn tweede zoon, en van ruim 100 reu ouder zijn oude zoon is sedert lang dood. In de pacha, zijn jongste zoon, en Achmet-hag zijn kleinzoon, bevinden zich op dit oogenblik, ter voltooiing hunner opvoeding, te Parijs.

De troonsafstand van Mohammed Ali is door brieven uit Alexandrie gedagteekend 27 juli bevestigd. Omtrent de oorzaak van dit zoo plotseling opgekomen besluit, was niets met zekerheid bekend. Het versloof men zich in allerlei gissingen. De hoofdstad was rustig.

De berichten uit Mexico zijn zeer belangrijk. De aanvraag van den president om 30,000 man militairen en 4,000,000 dollars in na, heeft de laatste in het kongres, voorgesteld. Al de oorlogsbehoefte was te Vera-Cruz aangekomen; generaal Santa Anna had bevelen uitgevaardigd, waarbij al de officieren met verlof, op straffe van denisic, zich inaktivo dienst moeten stellen.

De tijding der verwerping van het annexatietraakt van Texas is den 10 te Vera-Cruz ontvangen. Zij werd onmiddellijk per expresse naar Mexico verzonden. Dit herigt veroorzaakte te Vera-Cruz groote vreugde, en men verwachtte daardoor de verlevendiging van den Amerikaanschen handel.

Men heeft berichten uit Cuba tot den 30 juni, volgens welke op dat eiland een gewenschte rust heerchte en de blanken aldaar, sterk door hunne eensgezindheid en door de geduchte gewapende magt, waarover zij konden beschikken, bij voorraad niets meer van de zijde der negers vreesden. Intusschen blijkt dat de jongste zamenzwering der negers op het eiland voortdurend van een geduchten aard is geweest, zoo zelfs dat bijna geheel de zwarte bevolking van Cuba daarin betrokken was. Men beweert steeds, dat de zamenzweersders niets minder bedoelden, dan den moord van al de mannelijke blanken; de slaven op de plantadjes zonden zich daartoe van de messen, die zij tot het afsnijden van suikerriet gebruiken, hebben bediend, in de steden zoude de bakkers, die allen negers zijn, vergif in het brood hebben gemengd; en de overwinnaars in den strijd zouden zich vervolgens de vrouwen en dochters hunner slagtoffers hebben toegeëigend. Aan het hoofd der zamenzwering stonden de hidalgo's en de vrije neger Placido, waarvan de eerste wat verlogen schijnt bezeten te hebben en dit voor de laatste zaak, waarin hij zich gestoken had, te hebben opgeofferd. Indien men een brief uit Cuba gelooven mag, zou het aantal der gevangenen wegens deze zamenzwering, welke voor den krijgstaad te Matanzas moesten te regt staan, niet minder dan 6000 bedragen. Van tijd tot tijd werden van die gevangenen eenigen geëxecuteerd en ter dood gebracht.

De heer Tyler schijnt geen de minste kans tot het presidentschap der Unie te hebben en zelfs niet een der kandidaten te behooren, zijne partij zal op den heer Polk verzeemen, terwijl Louisiana en andere staten denklijk den heer Clay zullen kiezen.

Te Montreal is de omstreken heeft den 28 juli een hevige onweeder, hagel en plasmogras vergezeld. Twee kerktorens en verscheidene huizen zijn vernield, en de huizen, die van buiten af gróótte waren, hebben veel schade veroorzaakt.

De Bondedag heeft in zune zitting van den 8 augustus op het hotel van Zurich besloten, om de hooftstad te verhuizen, en de besluit van 31 augustus 1843, van de kantons van Argau zijn opgehooven.

Twaalf en een half kantons hebben voor dien maatregel gestemd.

DUITSCHLAND

De koning van Saksen is den 9 dezer van zijn reis door Engeland te Southampton teruggekeerd.

De berichten die men hier ontvangt omtrent de ellende, die de overstroming van de Weichsel veroorzaakt heeft, zijn afschrikkelijk. Vele menschen zijn omgekomen, en eene menigte lijkens van vee van allerlei soort komen afdrijven. De ramp is nog grooter dan in 1813, 1816, 1829, toen hadden de overstromingen in het voorjaar, bij ijsgang plaats; de landman had dus toen nog den geheelen zomer ter bebouwing van het veld voor zich, en kon nog op eenen goeden oogshopen; maar thans is ook deze hoop vervlogen, daar het water de reeds rijpe veld- en tuinvruchten vernield en het gewonnen hooi weggevoerd heeft. Vele bewoners ontzer omstreken, die hun vee gered hebben, zien zich, bij vóóslagen gemis van weiden en droogvoeder, genoodzaakt om hun vee tot elken prijs te verkoopen, en daar zij er niet mede naar verder verwijderde markten kunnen gaan, zal er eersdags alhier eene openbare verkoop van paarden, runderen, schapen en varkens worden gehouden.

In berichten uit Elbing van 9 augustus leest men: «Nauwelijks heb ik de dag van gisteren, waarop wij betrekkelijk goed weder hadden, ten einde, of de lucht werd weder met wolken bezet en begon de regen met sneeuw vermengd, andermaal in stroomen neder te vallen, hetgeen nu thans aanhoudt. De rivieren de Elbing en de Hban met zijn weder gewassen, hooger dan ooit, en bedekken de omliggende lage streken met hunne golven. Ook het Drausen-meer trad weder buiten zijne oevers, en wótte de landerijen onder water, die tot dus ver van de overstroming waren verschoond gebleven. De uitkomsten worden treuriger en treuriger.»

Ook in de omstreken van Koningsbergen, waar de Pregel buiten zijne oevers getreden is en dijken doorgelbroken heeft, staan vele dorpen en alle laag gelegen landerijen onder water.

Op dit oogenblik zijn nagenoeg 20,000 man troepen, in Böhmen gereed om eene nieuwe poging van wanorde der fabriekarbeiders te bedwingen; intusschen zijn tevens op nieuw alle bevoegde autoriteiten vermaand geworden om te zorgen, dat alle levensmiddelen voor de behoeftige volksklasse tot den billijkst mogelijken prijs ten goede en welleten markt worden gebracht.

Het vermoeden dat de koningmoorder Tachesh niet wel bij zijne zinnen zijn zou, en waarin ook de koning schijnt te deelen, wint meer en meer veld.

ENGLAND

De koning van Prankrijk zat te Windsor dezelfde appartementen bewoont, die de koning van Pruisen, tijdens zijn verblijf bij gelegenheid van den doop van den prins van Wales heeft bezet, en welke de koning van Rusland tijdens zijn laatste verblijf insgelijks heeft bewoond. Gedurende het verblijf des konings, dat niet langer duren zal dan 8 of 10 dagen, zal in het park eene groote revue gehouden worden; men zegt dat 15 of 20 regiminten infanterie of kavallerie met een paar artillerie en veldartillerie tot dit indrukwekkend militair schouwspel zullen vereenigd worden. Reuuege banketten zullen in de zaal van St. Joris en Waterloo gegeven worden en gevolgd door galabals en soirées. Men vergroot thans de Katholijke kapel St. Peter Green, waaraan men een geheel vleugel bijgawt, welke voor den koning der Franschen en zijn gevolg gereserveerd zal blijven. Waarschijnlijk zal de doop van den jonggeboren

prins tot dien tijd worden uitgesteld. Men zegt zelfs dat de prins later geboren zal worden.

het huis Brunswijk tot peet zal verstrekken. Men gelooft niet dat de gedurende zes maanden voortdurend de hoofdstad zal bezoeken. Hetzelfde zal ook op Windsor doorbrengen.

De koningin-weduwe Adalid heeft den 13 dezer, haren twee en vijftigsten verjaardag gevierd.

De prins van Pruisen is den 13 te Londen aangekomen.

Aan de koning der Fransche ambassade heerscht ongewone drukte.

De Londensche bladen bewaren een diep stilzwijgen over het doel der reis van den heer van Nesselrode. Zij bepalen zich met zijne bezoeken aan de voornaamste staats-mannen op te teekenen. Het schijnt wijders, dat de vertrouweling van Nikolaa zich naar Brighton gaat begeven om er de baden te gebruiken. Een korrespondent van la Gazette de France schrijft aan dat blad, dat de reis van den diplomaat de bepaalde bestemming der Oostersche kwestie ten doel heeft.

Lord Palmerston is naar het vaste land vertrokken.

De dood van den Anglikaanschen bisschop van de parochie van Enfield, in het graafschap Middlesex, heeft daadzaken aan het licht gebracht, waarvan men in andere landen wellicht het denkbeeld niet heeft, en waarover men zich vooral in het godsdienstige Engeland moet verwonderen. Deze onwaardige geestelijke maakte zich uit schraapzucht aan granscheding schuldig, en heeft dit verfoeljelijke handwerk, sedert eene reeks van jaren, onder allerlei vormen voortgezet. Deze handwijze baart te meer afschuw wanneer men bedenkt, dat niet de armoede hier tot verschooning kon dienen. Zijn jaarlijsch inkomen bedroeg 1200 pond sterling (15,000 gulden).

Heeft het op zich zelf reeds bezwaren, en eener jury te zijn, zij worden nog vermeerderd wanneer men een middel heeft als zaken, heert M'Donnell, die onlangs te Cork, in staat van dromenkenschap, de overige gezworenen, welke des nachts met hem opgesloten waren, met een iedel soepkruis heeft mishandeld, dat vercheidene van hen beduidend wonden hebben bekomen.

Zelen burgelijk ingenieur op het strand Jersey, T. F. Benington, meent het geheime kapitein Warner ontdekt te hebben, en daagt ieder die daartoe lust heeft, tot eene weddenschap van 120 ponden sterling uit, om hem in staat te stellen toe te zien dat hij even goed als Warner is een eerlijk menschen vertaalkonstenaar.

Men zal thans in Engeland 1075 katoenfabrieken in Schotland 150, en in Ierland 28. De eerste verschaften aan 183,243, de tweeden aan 32,580, en de laatste aan 4,011 menschen arbeid.

Julie de Leeds is eene 25jarige vrouw door haren echtgenoot met eene touw om den hals naar de kippemarkt gebracht en daar voor de aankomende eenen kolendrager verkocht.

Het vervoer van reizigers en goederen op den spoorwég van Londen naar Birmingham heeft in de laatste vorige week de verbaazende som van 22,000 pond opgebracht.

SPANJE

Het lijd geen twiffel of de regering zal gebruik maken van den thans aangevangen oorlog tusschen Frankrijk en Marokko, om van hare zijde de vijandelijkheden tegen het laatste rijk te beginnen. Reeds heeft de generaal Villalonga, die opperbevelhebber van het Spaansche leger is, eene dagorde aan dit leger gerigt, waarin hij de hoop uit, dat dit korps zich de hetzelfde te verschuilde zending zal waardig toonen.

FRANKRIJK

Mevrouw de prinses van Joinville is in de nacht van den 14. tusschen twaalf en een uur

voorspoedig van eene prinses bevallen, welke volgens den wil des konings, de namen heeft ontvangen van Françoise-Marie-Amélie, prinses van Orléans.

Mer de aartsbisschop van Parijs heeft zich in den loop van den dag naar Neuilly begeven, om den H. doop toe te dienen. (Messager)

De vijandelijkheden zijn op de Afrikaansche kust begonnen; doch het is niet den 2., zoo als de Spaansche dagbladen voorgegeven hebben, maar den 6's morgens dat het vuur tegen Tanger geskend is. In den *Moniteur* vinden wij daaromtrent het volgende telegraphisch bericht:

« De prins van Joinville aan den minister van marine.

» Voor Tanger, den 7.

» Den 4. is een onaaniemelijk antwoord op het ultimatum van den heer de Nyon ontvangen.

» Den 5. wist ik dat de heer Hajj in vorstigheid was.

» Den 6's morgens heb ik de vestingwerken van Tanger bezigt. 80 stukken hebben ons vuur beantwoord. Na verloop van een uur was hun vuur uitgeput. Wij hebben vijftien batterijen omvergeworpen.

» Ons verlies van menschen levens is gering, onze avarië weinig beduidend.

» De door de Europeasche konsuls bewoonde wijk is geëerbiedigd geworden.

» Men verzekert, dat het bericht van den aanval op Tanger een zeer slecht oordeel bij den heer Guizot gevonden heeft, en dat de minister zich over de overhaasting van den prins van Joinville beklaget heeft. Er is onverwijld een kabinetraad belegd en nieuwe depêches zijn aan den prins-admiraal afgezonden geworden. Men beweert, dat het ministerie in deszelfs voornemen blijft volharden, om een specialen agent naar Marokko te zenden, ten einde op nieuw vredelievende middelen te beproeven.

» Het bombardement van Tanger gebeurde in te gelyktydigheid van het Engelsch linienschip *Albion* en het fregat *Warspite*. De admiraal Owen die over het station van Gibraltar hevel voert, had officieel de verzekering der strikste onzijdigheid gegeven. (le Globe)

» In de wijk der hoofdstad is een gerucht in omloop, dat bevestiging verdient. Men verhaalt dat de hertog van Bordeaux, de jongste dochter van den koning van Saksen zal huwen. Zou deze legerhistorische verbintenis, ook gedurende het verloop der Eenden van den koning van Saksen bekrand zijn geworden? (Revue de Paris.)

» Het bericht van de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

» De regthak van eersten aanleg te Cairo heeft de nadering der naar Tunis bestemde Turkosche vloot.

Men schrijft uit Barneveld, dat de schade aldaar door den Hagelslag van den 6 dezer aan veld- en boomvruchten toegebracht volgens een van gemiddelenwege inschatting de aanzienlijke som van veertigduizend gulden bedraagt.

De Amsterdamse ward den 22 dezer gehouden de 20ste en twintigste jaarlijksche algemeene vergadering der vereeniging ter bevordering van de belangen des boekhandels. Deze vereeniging heeft ten doel, haren leden het rustig en ongestoord bezit hunner rechten te verzekeren, te verzoeken het bevorderen van goede trouw self onderlinge verbinding der boekhandelaars, en het warden van alles, wat den boekhandel in het algemeen, onteeren en verlagen kan.

OUDENBOSCH 13 augustus. Wij hadden het genoegen heden tegenwoordig te zijn bij de plechtige prijsuitdeeling in het kollegie, dat alhier door Mgr. den bisschop van Dardanie opgericht, onder de zorgvuldige directie van den Zeer Eerw. heer Morgenbinnen, korten tijd, groote veranderingen heeft gemaakt. Het feest, dat wij heden bijwoonden mag daarvan getuigen. — Er was op de ruime speelplaats eene prachtige tent opgeslagen, die ruime oinvang en smaakvol in dekornis, uitmuntend was ingericht voor de prijsuitdeeling. Deze werd voorgezeten door Mgr. den bisschop en de burgerlijke en geestelijke autoriteiten van het distrikt. Een goed orkest speelde, verwisselde en sloot de verschillende oefeningen, die eenen aanvang namen met eene Latijnsche redevoering over het geslacht van Quintilianus: *pectus est, quod discipulus*, waaraan de spreker voorgezeten door den heer de rhetorica de Groot, die alle, dat hij negen, eerste prijzen behaald heeft.

Er volgde eene letterkundige discussie, over de ongewijde welsprekendheid, welke getuigt van de uitgestrekte kennis, en het vernuft en de gezelligheid des geleerden schrijvers. Een groot aantal van leerlingen droegen dezelve zeer goed voor, maar vooral muntte een humor uit die de rol van komiek op zich had genomen, en de lachspieren van alle toehoorders onophoudelijk in beweging bragt.

Eene zamenpraak in Nederduitsche drietmaat vond eveneens algemeenen bijval. De schoone en gemakkelijke verzen werden met veel gevoel voorgedragen en laide toegejuicht.

Eindelijk werd nog altijd met klimmende belangstelling gehoord, eene zamenpraak over den loop der wereldsche zaken tusschen drie studenten, eenen zwaarmoedige, eenen listschikker, en eenen derden, die in alles de leiding der voorzichtigheid aantoonde.

Eene dankzegging in de Fransche taal, in dichterlijken stijl ingekleed en door een der leerlingen vervaardigd, maakte een einde aan de plechtigheid, die van 's morgens 9, tot 's middags 1 uur geduurd had, en nog al te spoedig scheen afgelopen, zoo aangenaam en afwisselend was de aandacht geboeid geweest.

Een tweetal vierstemmige kantaten, begeleid door een orkest, dat uitstekend uitbehoorden was, zamengesteld, werden zoo bijzonder goed uitgevoerd, dat zij terregt als een heugje moeten geacht worden, dat ook de muziek daar, als een nuttig deel eener beschaafde opvoeding niet veel succes wordt beoefend.

Met een woord, al behagden wij dat gezien en gehoord hebben, deed ons het regelmatig besluit opmaken, dat het kollegie van Oudembosch, volkomen beantwoordt aan de inzichten van zijnen doorzigtigen insteller. Het is allenins gewis om eene goede christelijke, letterkundige opvoeding te geven.

Het doel is tweederlei. Het is vooreerst eene Fransche kostschool, waarin de kinderen, welke voor den handel en de nijverheid bestemd zijn, deze daarnaaf, geveerdigde opvoeding erlangen. Kinderen leeren geen Latijn of Grieksch.

Ten anderen, is het een seminarium, waarin de leerlingen tot de hogere wetenschappen worden opgeleid. Deze volgen afzonderlijke lessen, tot beoefening der doode talen.

Onder beider opzigt is het kollegie van den Oudembosch zeer aanbevelenswaardig. Het is eene dier instellingen, welke het volkomen vertrouwen der ouders verdienen.

Ingezonden Stukken.

's Bosch, 16 augustus 1844.

Het is met ware belangstelling dat wij vernemen, dat reeds een aantal hand-boogschutterijen, zoo in als buiten de provincië, van hunne deelneming aan het op 26 dezer bepaalde NATIONAL CONTOUR in de sociëteit de *Unie* hebben kennis gegeven.

Van wege de sociëteit worden bereids allerlei toebereidselen gemaakt, om den luister van dit feest en het genoegen der genoodigde schutters te verhoogden. In afwachting van een nader bekend te maken programma, hebben wij voorloopig vernomen dat het feest, daags te voren door het gelui der klokken en het lossen van het geschut zal worden aangekondigd, dat de bijeenkomst der konkurrerende schutterijen zal gehouden worden op het stadhuis, van waar, nadat de schutter-koning zal zijn aangehaald, de feestelijke optocht in de volgende orde zal beginnen.

1. Een detachement militairen.
2. De muzikkorpsen der stedelijke schutterij, van het 18. regiment lanciers en van het 66. regiment infanterie.
3. Eerste afdeeling der aan den wedstrijd deelnemende schutterijen.
4. De schutter-koning der *Unie* omgeven door zijne schutters, en voorafgegaan door den herant en door vier jongelingen, de prijzen, decoratie en preëlie op eene rijk versierde baar dragende.
5. Tweede afdeeling der deelnemende schutterijen.
6. Een detachement militairen.

De trein zal zich volgens een nader uit te geven programma naar het sociëteits-gebouw begeven en alsdat de wedstrijd onmiddellijk aanvangen.

Prachtige vuurwerken en eene schitterende illuminatie zullen de feestviering besluiten.

Ziedaar in ruwe trekken eenige der ons ter oore gekomen bijzonderheden van een feest, waaraan door de sociëteit noch moeite noch kosten gespaard worden.

X.

Dreda den 15 augustus 1844.

Het het innigste genoegen hebben wij te vernemen, dat de dames, bestuurders van de school, waarvan de opbrengst, eene som van honderdtal meerendeel, bestemd is om in de school in een der lokalen van het R. K. Gasthuis alhier, opgenomen, gedurende de wintermaanden kleedingsstukken als anderzins toe te deelen, van H. M. onze welbemide koningin, daartoe aangezocht, hebben mogen ontvangen een heerlijk bewerkte kussen, ten einde bij de ter verloting vrijwillig bijeengebrachte voorwerpen te worden gevoegd.

Eere der koningin, die aanhoudend bewijs heeft, dat, wil liefdadigheid een wonder doen van de maatschappij, het hart eener vorstin ingent, terwijl zij het hart, het hart der vrouw, der moeder en der koningin voortbrengende, van heten af door haren invloed volbreukt werkt.

Eere niet alleen aan de begunstigers dier zoetlyke inrigting, maar ook aan allen die, binnen en buiten onze stad, is tot deze maatschappijde bemoeijing bijdragen, en even daardoor het eed der lijdende menschen met weinig verachten.

De liefderijke medewerking der koningin, die ook onder ons werkzaam is, de deelneming van noodlijdenden, en meer nog, dat zij worde en als een steun te meer aan de school.

toegevoegd; die Neerlands tweede koningin, Neerlands tweede moeder, met onverdoofbaren luister versiere in de eeuwigheid en voor altoos.

Mengelwerk.

Een treurig gevolg van den berooiden toestand onzer finantjen in de laatste jaren is het geweest, dat allerogen zich bijna uitsluitend op de gapende schatkist gevestigd hebben. Men heeft gezegd dat zich in de laatste jaren bij het Nederlandsche volk, meer dan vroeger, staatkundig leven, belangstelling in de aangelegenheden van den staat heeft ontwikkeld. Wij geven dit toe. Maar heeft die belangstelling, door den dringenden geldelijken nood opgewekt, zich niet ook bijna uitsluitend tot de geldelijke belangen des rijke beperkt. De groote vraag: hoe de coupons van het volgend jaar te betalen, hoe aan een dreigend staatsbankroet te ontsnappen, heeft zoozeer het middenpunt uitgemaakt van allen staatkundigen strijd zoo binnen als buiten de kamers, dat men zelfs geen krachtiger beweeggrond heeft kunnen vinden om de noodzakelijkheid eener grondwets-herziening te betoegen, dan de hoop om langs dien weg tot meerdere bezuiniging te geraken. Men heeft elk staatkundig, elk maatschappelijk belang steeds onderworpen aan het financiële. Van daar dat, hoezeer zich, sints ettelijke jaren, van verschillende zijden bij ons eene levendige oppositie heeft ontwikkeld, zoo menig vraagstuk, dat elders de algemeene aandacht gespannen houdt, bij ons onaangeroerd is gebleven. Een treurig maar noodzakelijk gevolg van den knellen toestand waarin zich onze natie geplaatst ziet: toestand van berooidheid en armoede, waarin zoo bij den staat als bij den individu elke edelere behoefte, elke hogere begeerte moet achter staan en wijken voor de dringende noodzakelijkheid van, tegen welken prijs en op welke wijze ook, het leven te rekken.

Hoe wij ons immer aan dien modderpoel ontworstelen zullen is bijna niet te voorzien. Zoolang het doel van den staat geen ander blijft dan de rente-betaling van eene ontzettende schuld en geen andere maatstaf aanwezig is voor de bekwaamheid eener regering, dan de meerdere of mindere behendigheid, waarmee zij die verpletterende schatting van de natie weet te heffen, waar moet het dan heen met het hooge en grootsche doel van elke staat: de ontwikkeling, de leiding, de aanwending van de krachten des volks; de vermeerdering en bescherming van de materiële welvaart, de zedelijke verbetering en beschaving van den geest der natie?

Bij een budget, bij een belastingstelsel als het onze treedt de staat nergens beschermend en opwekkend, overal belemmerend en verlamvend tusschen. De handel, de nijverheid, de landbouw, die in de regering eene magtige beschermster, eene verlichte leidvrouw zien moesten, kunnen in de gegeven omstandigheden, in haar niets anders aanschuiven als eene magtige vijandin, die het beste gedeelte van uw winsten zich op de meest verschillende wijzen onder de meest verschillende vormen toeigevoegt, opdat haar niets ontsnappe, want trouwend en adeltuchtig elken toegang bewaart, onken uitgang als elken ander gevoel kan eene regering opwekken, die men nooit ziet handelen dan als ontvanger of afneemster, die men overal ontmoet, niet als een handelaar maar als een hinderpaal.

Zien kunsten en wetenschappen het bestuur in een ander licht? Genieten zij dat bestuur, die aanmoediging welke hen van staatwege moet toekomen? Het tegendeel is waar: het geld der burgers wordt jaarlijks en dagelijks langs de dringende draden van ons belastingstelsel is, om te spreken naar de schatkist opgetrokken, een onverschillig

dignitate is zeldzaam bij hen, die de vruchten van huuften arbeid met een' werkloozen en onverzamelijken fiskus moeten betalen. In een staat waar den burger de weg tot vrede en rust wordt afgesneden, waar achteruitgang en bekrumping in alle stadien van de orde van den dag is, schiet hen individu weinig gelegenheid over om den bloef van kunsten en wetenschappen in de hand te werken; aan die leemte komt ook de staat niet te gemoeet; van daar dat ook zij, zonder onmiddellijke tegenwerking, de vruchte vruchten plukken van onzen financiële toestand.

Onder den naam van zegel, registratie, griffieregten en welke namen al niet meer, doet zich de invloed van den staat gevoelen op iedere schrede van onzen weg in elke burgerlijke betrekking; overal treedt zij belemmerend, dikwerf verhinderend tusschen. Het aanknoopen van betrekkingen, het ontstaan van vereenigingen tusschen burgers, het verspreiden van kennis, alles wat en theorie voor den staat moest worden aangemoedigd en gemakkelijk gemaakt, wordt in facto door haar tegengewerkt en bemoeijelijkt. Ja, wat meer is, de rechtshedeeling die ons tot loon van zwaarlijfe offeringen dan ten minsten het bekken bezit onzer regten en goederen moest waarborgen, wordt ten gevolge van de eischen der schatkist zoo kostbaar en onalagtig dat men, vooral in handelszaken, zich liever eenig onrecht getroost, dan zich aan eene procedura biast te stellen aan de diensten van eene onder talrijke regelingen van staatskosten.

De staat is dus ten gevolge der vele leeningen, met een' milden mond door onze vertegenwoordigers toegestaan, afgedaald tot een werktuig, wiens hoofdoel althans het is om het geld uit de zakken der belastingsschuldigen in die der bestaanden en rentheffers, uit de handen van het produceerende in die van het niet produceerende gedeelte der natie over te brengen. Aan dien toestand is voor het oogenblik niets te veranderen. Bij eene andere regering, bij vrijzinnige instellingen bestaat de mogelijkheid dat men langzaam den weg van hervorming en verbetering, van bezuiniging en schulddeging insla; maar in welk geval ook, staat ons een lange reeks jaren te wachten, waarin wij door menigvuldige offeringen voor de dwaalingen van een vroeger geslacht en ten deele ook voor de onze zullen boeten. Dien lijdenskelk moeten wij leegen. Onze gansche staatkundige en maatschappelijke toestand wordt door onze geldelijke verlegenheid gedrukt. Zelfs onze staatkundige blik is er door benyveld en ziet in ieder staatkundig vraagstuk slechts eene cijfer-kwestie. Laten wij echter te midden van dezen noodlottigen stand van zaken voor twee dingen waken.

Voorreest: houden wij ons overtuigd dat de financiële kwestie, hoezeer zij ook door de omstandigheden moege op den voorgrond gesteld zijn, de hoofdzaak niet is. De zegepraal de vrijzinnige beginselen, waarachtige deervame van het volk aan de regering, zijn niet alleen wenschelijk, omdat wij langs dien weg tot meerdere bezuiniging kunnen komen, maar zijn op zich zelve groot en wenschelijk.

Ten tweede: zelfs bij eene volkomen liberale regering zou na lange jaren de dienst van onzer wij zechten, nog niet worden overgegeven: eene regering van controleurs, ontvangers en kommissen, hoe hatelijk en vernederend, is een noodzakelijk gevolg van een' schuldstaal; maar de grenzen hier controleurs bevestiging der regering moeten dan ook door de noodzakelijkheid worden afgekend. Slechts in zooverre behoort zij toegepast te worden, als zij werkelijk aan de schatkist vruchten opbrengt. Wanneer wij dat beginsel gezwou toepassen op de belastingwetten en belastingstelsel, die ook in de volgende zitting weder aan de kamer zullen worden aangeboden, dan zal er ook de vrijheid nog eene betrekkelijk ruime plaats overblijven.

Advertentien.

Ondertrouwd: J. VAN DE GRIENDT, M. H. H. VANIS. 's Bosch den 16 Augustus 1844. Eenige Kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

Tegen 1 October aanstaande, vraagt men in een aanzienlijk Dorp in Noord-Brabant, in Protestantische lieden, voor een Heer, ROS en INWONING met eene vrije Kamer, zijnde hij voorzien van Bed en Toebahoren. Adres met opgave van Prijs, aan den Boekhandelaar W. J. KRUIJT te Arnhem. Brieven franco.

Een ONDERMEESTER van den Derden Rang van goede getuigschriften voorzien, verlangt van den Heer B. nadere inlichtingen.

Er wordt gevraagd:

EEN BOEKDRUKKERS-GEZEL, zedig van gedrag, zijn' werk grondig verstaande, en die tevens het LETTERZETTEN kan; zich te adresseren in persoon of per franko brieven bij H. H. UYTENBROEK te Venlo.

NIEUWE BERGSCHER ANCHOVISCH bij G. GERRITSEN, Kolperstraat 's Bosch.

Bij N. VAN DEE,

In de Ridderstraat te 's Bosch, is te bekomen allerbeste NIEUWE HANING voor 5 Cents het stuk, alsmede velerhande soorten van VISCH; alles voor de minste prijzen.

Een PERSOON, van de B. G. Gedeelten in den fatsoenlijken stand, voorzien van de best getuigschriften, zoo van goed gedrag als van bekwaamheid, wenschte zich gaarne geplaatst te zien als Provisor, in eene APOTHEEK, liefst wel daar, waar vooruitgang bestaat die Affaire na verloop van eenigen tijd, geheel of gedeeltelijk te kunnen overnemen. Adres onder Lett. V. H. met Gefrankeerde Brieven aan de Gebroeders VAN CLEEF, Boekverkoopers te Amsterdam.

Bij J. W. ROBIJNS, Boekhandelaar te Doornik, is ter Perce, en zal binnen eenigen dagen te bekomen zijn:

Rondgaande Zendbrief

van den Hoogwaardigen Vader JOANNE ROTHMAN, Generaal der nederige Societeit Jesu, aan de Eerw. Vaders en Broeders medeleden derzelfde Societeit. (De gezegde van haar naderend Derde Bezoek, gezeven uit Rome in December 1836) Gevertaald uit het Latijn overgebracht door A. W. J. D. G.

Het Gemeentebestuur van Boomer, als onder goedkeuring van Heeren Gedeputeerden Staten van Noord-Brabant op het Raadshuis aldaar, ten drie ure des namiddagen den 28 Augustus 1844, een besluit van den 11 September 1844. VERKOOP.

472 BUNDERS

HEIDE EN PAALGRONDEN

aan elkander gelegen, langs de groote heide tusschen Oploo en Gemert.

BEURS VAN AMSTERDAM

Zaterdag den 7 Augustus 1844. De 24 pCt. 61 1/2, 40 pCt. 54 1/2, 50 pCt. 54 1/2, 60 pCt. 54 1/2, 70 pCt. 54 1/2, 80 pCt. 54 1/2, 90 pCt. 54 1/2, 100 pCt. 54 1/2. Partte 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.